

Zaslúžené prázdniny – leto 2021

Asi som sa na ne tešila viac ako deti. Tento školský rok bol náročný. Traja školáci, každý potreboval pomáhať s inými predmetmi. Pracovali sme veľa, dobre a zaslúžime si oddych. Teda, nie až tak úplne. Arlie s Gwen majú každý deň trochu opakovania, aby mali nejaký režim.

Hneď prvý víkend sme nechali axelotlov doma samých. Zapli sme im klímu, aby sa im nezohriala voda a dali dosť červíkov. Tato objednal peknú drevenú chatku v Nízkych Tatrách priamo pod Chopkom. Samozrejme, že túre naň sme sa nevyhli. Deti frľali, ale

Najmladšia, ale najmotivovanejšia. V poslednej štvrtine sa naštartoval Arlie a bol hore prvý. Tešil sa na obed hore na chate, ktorá bola prepchatá ľuďmi bez masiek proti COVIDU. Po večeroch sme si zakúrili v krbe a hrali hry.

Prvý týždeň prešiel veľmi rýchlo. Bola som s nimi doma a musela som si odpracovať, čo bolo treba. A keďže sa v práci chystá ďalšie kolo školení v Indii, tak to bolo aj viac ako je môj čas. Bola som z toho nervózna. Sústrediť sa na prípravu faktúr nebolo jednoduché. Poobedia sme si vždy niekam vyšli. Napríklad na štrkáreň pri Vysokej na Morave, kde deti objavili bahnatý breh. Zradu sa zmenili na divé svinky a hodinu sa váľali v blate. Natierali si ho všade. Mám pocit, že ešte aj Toby

nechápal. Bola to však taká zábava. Gwen raz aj zapadla a Arlie ju okamžite vytiahol s komentárom: „I saved her life.“

Na ďalší víkend deti čakal odchod na Tábor Levítov v Kľačane. Milla mi už 2 mesiace dopredu hovorila, že nechce ísť. Ale nedala som sa odradiť. Stráviť čas s deckami bez rodičov im spraví dobre po COVIDOVOM roku. Naberú odvahu a sebavedomie, že zvládnu situácie aj sami bez nás. Chcela by som, aby boli schopní nadväzovať skutočné priateľstvá, nie len virtuálne a na sociálnych sieťach. Vyzerá,

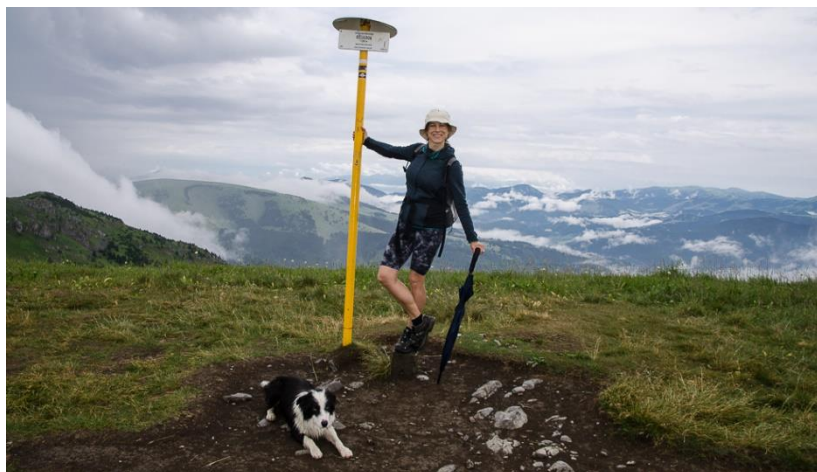
že majú pripravený kopec dobrých ateliérov, zábavy a aj príbehov. Milla prvé 2 noci posielala sms, keďže

sme ostali asi 30 minút od ich tábora. Chcela, aby sme ju zobrali. Povedala, že tam nikoho nemá a je tam nuda. Priznám sa, že som poriadne ani nemohla spať. Lepšie bolo asi komunikáciu minimalizovať. Bolo na nej, či sa nakoniec rozhodne, že bude mať dobrý čas a užije si to.

Objednali sme si hotel, pre prípad núdze, že by niektoré z detí bolo naozaj smutné. Na

pondelok sme si zobrali obaja dovolenku. Chceli sme len tak vypadnúť a stráviť čas na kopcoch. Počasie nebolo najlepšie, ale v nedeľu sme sa nedali odradiť pred 7 hodinovou túrou Veľkou Fatrou ani dažďom.

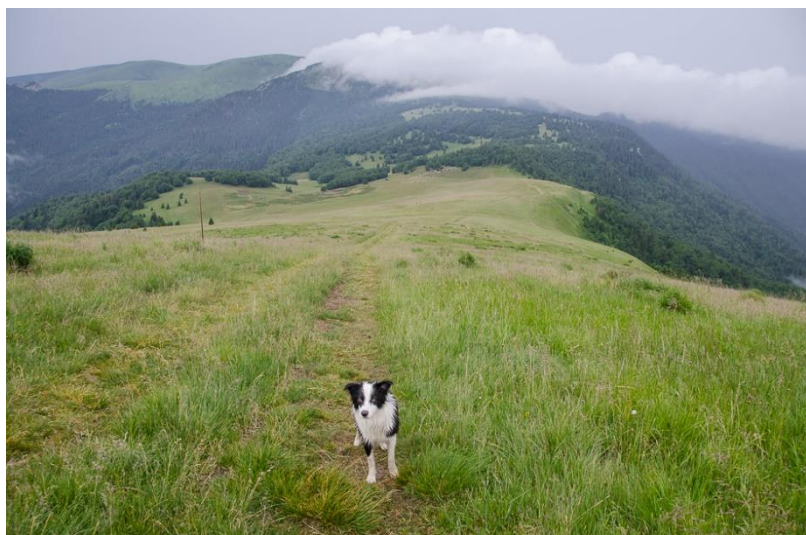

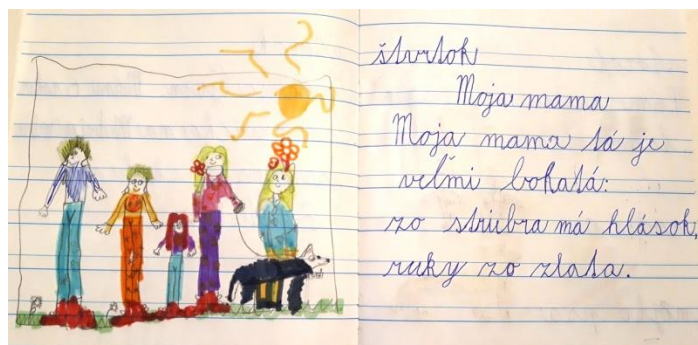
Začali sme vo Vyšnej Revúcej na kopec Ploská, Ostredok, Kríža. Po 25 km sme sa dostali do tej istej dediny. Na kopcoch nebolo ani živé duše. Iba ovce a bačovia. Aj sme si kúpili syr. Jeden bača nám povedal, že im predvčerom v noci 3 vlky napadli a roztrhali 1 ovcu. My sme sa skôr báli medved'ov. Pred 2 týždňami neďaleko jedného človeka medveď zabil. Tak sme mali oči ako na stopkách a hlasno sme sa rozprávali. Pochodovala som s dáždnikom, ale vôbec mi to nevadilo. Nekonečné kopce a zelená farba, bola

i v hmle balzamom na dušu. Pri konci mi už čľapkalo v topánkach.

V pondelok sme skočili pozrieť deti. Boli fajn. Arlie bol na výtvarnom krúžku, dobehol, vystískal nás a odbehol a Gwen na kaderníckom. Tiež na chvíľu dobehla a potom utekala. Iba Milla potrebovala dobre objat' a chvíľu porozprávať.

Potom sme si to cez Nedožery, kde sme navštívili Kiku, namierili na výstup na Vtáčnik. Už v šľapkách, tenisky budú schnúť niekoľko dní. Výstup bol po daždi svieži a príjemný. Prúdy vody tiekli v tenkých jarčekom. Hore sme našli už zrelé čučoriedky. Napásli sme sa a dali cestu späť. Dedinka Kľak, odkiaľ výstup začínal bola veľmi pekná. Možno ďalšia destinácia na predĺžený víkend.

Gwenine úvahy zo školy (keď som začala triediť zošity po 1. ročníku):

Po tábore čakali Arlieho a Gwen 3 dni u deda a Ľudky v Zliechove. A musím povedať, že to naplánovali perfektne. 3 dni na inom kúpalisku. Prichádzali mi videá a fotky, kde sa čľapkajú vo vode, plávu, šmýkajú sa na toboganoch. Myslím, že ani nemali čas aby vôbec rozmýšľali. Nová stará mama jednoducho zabodovala, či už programom, kuchyňou, alebo objatiami. Je to zvláštny pocit, ale som vďačná, že ocino nie je sám a že má aktívny život. Možno, ak mu aj je niekedy smutno, tak v tých aktivitách na to dlho nemyslí.

Potom sme mali rýchly víkend na chate, kde sa oslávili Gwenine a Jankove narodeniny. Gweny dostala EEVEE tortu a oči mala veľké ako hrášky od úžasu! Auntie Zuzka znovu zabodovala© Mille sme zobrali spolužiačku, aby sa tiež mala s kým baviť a dokonca dali i túru. Síce bola pri nej našťavaná, ale nakoniec spokojná.

Posledný júlový týždeň boli A+G na dennom tábore na Klepáči,

kde bolo ešte ďalších minimálne 10 detí z ich tried. Takže ani som ich ráno nemusela budieť. Tešili sa na zážitky. Tato ich ešte ťahal aj športovať, aby neboli leniví. Raz mu Arlan na výzvu behu vraví: „*Musím si oddýchnuť.*“ Tato na to: „*Od čoho? Ved' si celý deň doma.*“ Arlan: „*No, od toho!*“

Ja som medzitým dala vykastrovať Tobyho. Aby sme do budúcnosti mohli využívať psie hotely, ak by to bolo nutné, alebo neriešili nejaké náhodné udalosti. Tato sa chytal za hlavu a nechápal, ako som mu to mohla urobiť. Chlapi nejakú súcitia aj so psami ☺.

Milla strávila posledný týždeň na poldennom tábore vo Francúzskom inštitúte. Okrem toho, že som chcela, nech si opráša francúzštinu, tak som ju vždy na obed prišla čakať a učila som ju ako chodiť po Bratislave hromadnou dopravou. Každý deň si naplánovala stretnutie s inou kamarátkou v inej časti Bratislavy. Vo štvrtok zažila aj štrajk, ktorý spomalil dopravu a cesta na Patrónku od Mosta SNP jej trvala minútu. Dala to a je na seba patrične hrdá. Aj ja. Bála som sa, ale je šikovná. Museli sme sa trochu porozprávať ako očakávaníach s rastúcou slobodou a k tomu prináležiace zodpovednosťou, ale verím, že sme obe porástli v dôvere.

Všetky tieto aktivity sa dejú bez babiny a dedka zo Štitár. Babina musela na začiatku júla do nemocnice, lebo sa jej začala tvoriť voda v bruchu. Mala veľké bolesti. Pri sone jej rovno povedali, že ide do

nemocnice, kde jej vytiahli 2,5 litra. Potom bolo fajn, len jej dali znovu chemoterapiu a šla domov. Odvtedy vracia. Takže sa do nemocnice musela vrátiť znova, aby jej dali nejakú výživu aspoň infúziami. Voda v bruchu sa jej vytvorila znovu.

Je ťažké ju takto vidieť. Chcela by som aspoň trochu pomôcť, aby tak netrpela. Všetci to tak cítime. Do nemocnice chodíme na striedačku, aby sme ju aspoň trochu rozveselili. Byť tam sama už 2 týždne znamená byť 24-hodín denne so svojimi myšlienkami. A tie vedia byť riadne zradné. Koľkokrát sa pristihnem ako pri tom myslím na svoju mamu, že bola tiež v nemocnici. Pre ocina

v Štitároch je to tiež náročné. Slavi sľúbil, že ho skúsi vytiahnuť sem tam von z domu. Ale je to dosť ťažký oriešok.

Namiesto Írska okruh Slovenskom (4.-22. August 2021)

Streda – Ako šiel Toby do hotela

Bolo by riskantné ísť na dovolenku do Írska. Letenky koniec koncov neboli až tak drahé, tak sme ich rýchlo oľutovali. Bolo lepšie zostať na Slovensku, aby sme boli po ruke, ak by nás bolo treba. A ani karanténa po návrate nám veľmi nevoňala. A tak sme sa v stredu ráno pobalili, tato skočil ešte omrknúť ten 3-izbový stan do Decathlonu a po obede sme vyrazili. Najprv sme Tobyho zanesli do psieho hotela. Čakala ho veľká záhrada rodinného domu a 4 psy, ktoré boli na prechádzke. Tak hádam si oddýchne aj on od nás ☺.

Potom sme ešte skočili pozrieť babinu do nemocnice. Podarilo sa jej niečo zjesť. Mala omnoho lepšiu farbu a radosť. Deň predtým dostala aj transfúziu a momentálne jej tiekla nejaká biela tekutina. Dôležité je, že sa aj subjektívne cítila lepšie.

Keďže sa blížila noc s dažďom, zakotvili sme v Nitre na našom byte. Deti spali v manželskej posteli a my z sme si rozložili karimatky na zemi. Musím priznať, že leto bez klímy a otvoreným oknom je určite kombinácia na prebdenú noc. Teplo alebo hluk od cesty? Ešte o 2:45 som bola hore. Ráno sme zato potiahli do pol jedenástej a vyrazili prakticky do dažďa.

Štvrtok – Tesárska roklina - HONT

Smer bol Poltár s prestávkou okolo Hontianskych Tesár. Navliekli sme sa do pónč a cez lúku sa vydali do Tesárskej rokliny. Čím sme boli bližšie, tým viac pršalo. Deťom to nakoniec ani nevadilo. Voda nám kvapkala na kráťase a topánky. Ale aj tak sa nám podarilo sa vydriapať do rokliny až na koniec. Z bočných strán na nás civeli staré sedimenty, dôkaz, že tu bolo niekedy more. Hore nad roklinou sa nachádzali diery v skalách, ktoré boli vydlabané ešte za čias Tureckých nájazdov, ako skrýše. Užili sme si to aj napriek dažďu. Okolie Dudiniec až po Lučenec sa mi páči. Zelené vlnité kopce, veľa lúk a lesov. Málo turistov.

Tešili sme sa do Dudiniec. Kúpalisko s teplou termálnou vodou bola inšpirácia najmä pre deti. Boli sme však sklamaní, lebo pre zlé počasie ostali brány, spoza ktorých nám do nosa udieral vajcový zápach, zatvorené. Vykompenzovali sme to nákupom v Lidli – fixky a zošity vyčaria úsmev na tvárach našich detí vždy a pokračovali do Poltáru. Prijemný penzión na 1 noc, kým prestane pršať. Všetci si spokojne držia svoj hrnček s nudlovou polievkou a čítajú či čumia do bedne. Iba

tato nervózne preberá kempy. Na najbližšie 2 noci a dni chce vybrať to najlepšie☺ Je prekvapený malým výberom ubytovania v oblasti hontu. Asi to nie je oblasť, kde by prúdili hufy turistov.

Piatok - Šomoška a lávový vodopád

Ráno nás zobudilo slnko. Tato ná všetkých vyhnal z teplých postelí. Vedel, že ak by to nechal na nás, tak sme tam aj do 10. S jeho naháňaním sme boli už o 9h07 pred termálnym kúpaliskom Rapovce. Trochu ma striaslo, cez mraky sa na nás zubilo slnko, no, bolo iba 20 stupňov. Ešte fajn, že voda mala 36. Najbližších 120 minút som z vody

nevyšla. Nevadila mi ani slaná voda, ktorá mi niekedy vublinkovala do úst. Deti to po hodine už prestalo baviť a radšej išli na palacinku. Mám pocit, že sú stále hladní. Millu niečo štiplo do nohy. Palec na ľavej nohe jej očervnel zhora aj zospodu. Dúfam, že to skoro prejde.

geologický výklad v mojom podaní riadne zaujal. Gwen radšej hľadala skameneliny a Milla sa sústredila na

Vyhriati sme sa naložili do auta. Smer Fil'akovo. Zrekonštruovaná hradná veža nás prekvapila výstavou od vykopávok až po turecké vpády. Gwen chcela ísť hneď hľadať skameneliny. Snorila medzi múrmi hradu, či nájde niečo zaujímavé. Po dobrom obede sme pokračovali na hranicu s Maďarskom ku hradu Šomoška a lávovému vodopádu. Prechádzka po prevažne bukovom lese po upravenom chodníku bola nenáročná a zaujímavá. Bolo síce treba zaplatiť mierne vstupné, ale dobre udržiavané cestičky stáli za to. Hrad sa nám páčil. Uprostred hradného námestia bola zachovaná láva, ktorá sa celým kopcom voľakedy liala dolu svahom. Arlieho

pekné zábery. Každý sme si našli behom 2-hodinového okruhu niečo zaujímavé, aby sme ho zakončili v kameňolome. Našli sme pár zaujímavých šutrov, ale nič, čo by nás prekvapilo. Možno iba to, že sa tu štiepal bazelit na chodníkové kocky pre celé Rakúsko-Uhorsko.

Na večer sme si vybrali Zelenú vodu – kúpalisko pri Rimavskej Sobote. Stavba nového stanu bola spočiatku náročná, ale dali sme to a každý sa nasťahoval do svojej izby. Je obrovský. Keď sa budú hádať, tak pôjdu každý do jednej. Uvidíme ako budeme spať. Podvečer je nám už aj zima.

Sobota – Pomoc, naše deti sú žaby

smrdí, ako povedala. No, minerálna je minerálna, aj so smradom. A potom sme objavili jazero. Studené, ale tak zaujímavé. Dalo sa plávať, skákať a na 2 hodky toto požičal paddleboard. Arliemu to šlo najlepšie a chcel prevážať každého po celom jazere. Gwen bola dnes plačlivejšia. Nejak sa jej nič

Milla sa chystala stať ráno o 5, aby bola prvá v bazéne. Nakoniec sme nedobrovoľne vstali pred ôsmou. Okolo stanu bol už dávno ruch, ale akosi sa nám nachcelo z našich izieb vylietť. Až, keď slnko začalo pražiť tak, že sa bolo treba vyzliecť z pyžama.

Najprv sme šli k bazénom. Deti čakali na otvorenie tobogánov. Gwen sedela trucovito na deke, pretože voda

nepáčilo. Studená voda, smradľavá voda, chcela ísť do vody, nechcela s tatom, chcela na paddleboard, ale chcela ho riadiť.... asi po pol dni pajedenia sa, sa jej konečne objavil úsmev na tvári. Milla stretla kamošku z francúzskej školy a Arlie bol zase jej parták. Predtým skákal do vody s Millou. Uf, číslo 3 je niekedy ťažké....jedno dieťa nejako nezapadne do páru. Ja som medzi tým behala k stánkom.

„Som hladný/á!“ bola najčastejšia veta.

Okolo 5 poobede som už videla na deťoch únavu. Milla bola opálená v tvári. Arlieho štipla pri pádlovaní osa do ramena, tak si potreboval oddýchnuť:

„A vôbec som neplakal,“ dodal: **„Keď som mal 5 rokov a pošťipali ma u babiny, tak som plakal, teraz som neplakal.“**

Hej, rastú, súhlasím v duchu. Trochu prirýchlo, nie? Tato si užíva tiež. Keď nemusí, tak len leží a nepovie ani slovo. Okolo očí mu vidno neopálené vejáriky. Tvár sa mu už stihla spáliť.

Nedeľa – Taká malá prechádzka... Zádielská tiesňava

Poslednú noc v kempе sme sa veľmi nevyspali. Postarší manželský pár vedľa ma dost' vyberaný slovník a so svojimi známymi sa bavili až do vyše polnoci, kedy jedna z dám začala vracat' pri našom stane.... A potom už bolo ticho. Ráno sa zase zobudil skoro ráno na to, že niekto si o 6 zapol na plné pecky rádio...

Zbalenie stanu prebehlo nakoniec bez nejakej väčšej nervozity. Snažila som sa zapojiť deti, aby sa naučili, čo to v sebe nesie: stanovať. Zbaliť spacáky, karimatky, stan a nabalit' všetko s kuframi do auta. Jasne, že by sme to sami spravili rýchlejšie, ale to by sa nič nenaučili. Príjemné počasie priam lákalo na nejakú dobrú túru, ale najprv sme šli do Ochtínskej Aragonitovej jaskyne. Biela kryštálická výzdoba na obrázkoch deti priam ťahala do vnútra. Gwen sa pýtala: „*A keď tam nájdem nejaký kryštál, môžem si ho zobrať?*“

Bola trochu sklamaná, že sa nemohla ničoho dotknúť. 40-minútová prehliadka prešla dost' rýchlo. 8 stupňov sa dalo vydržať aj v krátkych nohaviciach. Každé z detí si kúpilo kryštálový suvenír na krk a spokojne sme pokračovali do Rožňavy, kde sme si chceli dať obed.

Tato to dnes vymyslel výborne. Vrátili sme sa do Zádielskej tiesňavy, kde sme Millu zobrali na jej 1. veľký výlet v lete 2009, keď sa narodila. Naším terénnym kočíkom sme sa vtedy vydriapali hore. Tato to naplánoval tak na 2 hodiny, aj keď návesná tabuľa tvrdila, že okruh spodkom tiesňavy a späť po kopchoch trvá 3,5-4 hodiny. Spodná časť bola v príjemnom tieni skál vedľa zurčiaceho potoka, kde deti hľadali kamene. Hore na chate sa dalo kúpiť občerstvenie.

Deti sa chceli vrátiť tou istou cestou dolu, no tato trval na okruhu po hrebeni. Priznám sa, že som zabudla, koľko to trvalo a nechala sa namotať. Deti nemali na výber. Keď sme sa konečne vyterigali hore, boli napajedené. A to sme nevedeli, že nás ešte čaká

takmer 2-hodinový zostup. Príroda bola krásna, dokonca aj ovečky boli na tom istom mieste, ako pred 12 rokmi. Po 3,5 hodinách sa nám plietli nohy. Hodinky mi ukazovali 20 000 krokov. Ale dobrá nálada vydržala. Arlie s Gwen sa aj smiali. Gwen našla kostru nejakej mačky alebo rysi s pazúrom a zistila, že sa vie vysúvať tak, ako to mačky vedia robiť. Bola užasnúť z tohto objavu.

Ustatí sme skončili v apartmáne s centre Košíc. Každý má svoju posteľ a dal si teplú sprchu. Nechcú počuť žiadne plány na zajtra, iba spať☺.

Pondelok – potulky po Košiciach

Na dnes neboli veľké plány.. Mala ich iba Milla. O 13.00 sa mala stretnúť s kamoškou z Groupchatu Harryho Pottera. A tak sme sa rozhodli objavovať Košice. Stačila nám pešia zóna, najdlhšia v Európe. I keby sme si ju chceli celú pozrieť a všetky pomiatky, do 1-nej by sme to nestihli. S Gwen sme si vyšliapali 160 schodov točeného schodiska na vežu katedrály. Pohľad na mesto bol pekný a musím uznať, že by sa mi páčilo tu bývať.

Prechádzali sme sa uličkami, obdivovali obchodíky, kúpili si trdelník a už o 12h sme boli v Auparku. Trochu sme sa pomotali a čakali na Emily, Millinu kamošku. Meškala, ale nakoniec sa upachtено dovalila. Milla chcela byť bez dozoru, ale aj tak sme nejako skončili v tom istom stánku s jedlom na 3-ťom poschodí. Dievčatá živo diskutovali a my sme na ne sem-tam merkli očkom. Ostali v nákupnom centre, kým my sme radšej šli do neďalekého parku, kde sa deti prehrali lepšie.

Na štvrtú sme boli dohodnutí na návštevu

u dávnych priateľov Markovcov. Naposledy, keď sme sa videli, obe sme čakali deti číslo 2. Teraz máme po 3☺ Najmladšie dievčatá si našli cestu hneď. Stredný chalani sa po 2 hodinách rozhodli si zahrať Minecraft a najstarší sa pozdravili. Ale, to je asi ok a nič sme nesilili. Dôležité je, že sme sa dobre zasmiali. Mala som pocit, že sme pokračovali tam, kde sme pred pár mesiacmi skončili. Danko so Zlatom sú stále rovnakí. Chlapi si zahráli šach, išli si zabehať a my dievčatá sme nechali deti doma a šli sa večer prejsť.

Medzitým sme aj dali oprat' a osušiť oblečenie. Je zaujímavé sledovať ľudí, s ktorými sme trávili čas ešte na začiatku našich čerstvých manželstiev a teraz, keď sú ich tinedžeri vyšší od nich. Obaja na mňa pôsobili pokojom, ako voľakedy. Byť rodičmi ich baví a sú spokojní v živote. Prišlo mi to ako asi najlepšia vec na svete, vidieť spokojných a pokorných ľudí. Keď som šla spať v ich deckej s Millou nacapenou na ramene, tak som sa tešila.

Utorok – Tokajské vínné pivnice

Vstávať a odísť od Markovcov sa mi nechcelo. Sedieť v kuchyni so šálkou rannej kávy a môcť ešte poklábosiť bolo omnoho príjemnejšie. To sú momenty, kedy si hovorím, že je škoda, že sú tak ďaleko.

Povieme posledné ahoy a vyrážame do Trebišova. Najprv to vyzerá, že je to iba nafúknutejšia dedina s hlavnou cestou cez stred mesta, ale krásne udržiavaný park nás vyvedie z omylu. Mauzóleum s rybníkom okolo je len začiatok. Nadšený Arlan po chvíli pribehne:

„Mom, našiel som vo vode rybu, čo vyzerá ako Pokemon! Mám presne takú na karte.“

Chvíľu na neho pleštím oči, ale potom to pochopím. Predstava nejakých fantastických kreslených postavičiek strieda farebná rybka. Detská fantázia nemá hraníc.

Milla si sadla na lavičku a učí sa ruskú abúku. Prišla s nápadom, že sa naučí po rusky. Včera. A odvtedy sa učí.... Príde mi ako ja, keď sa rozhodnem niečo nové naučiť.

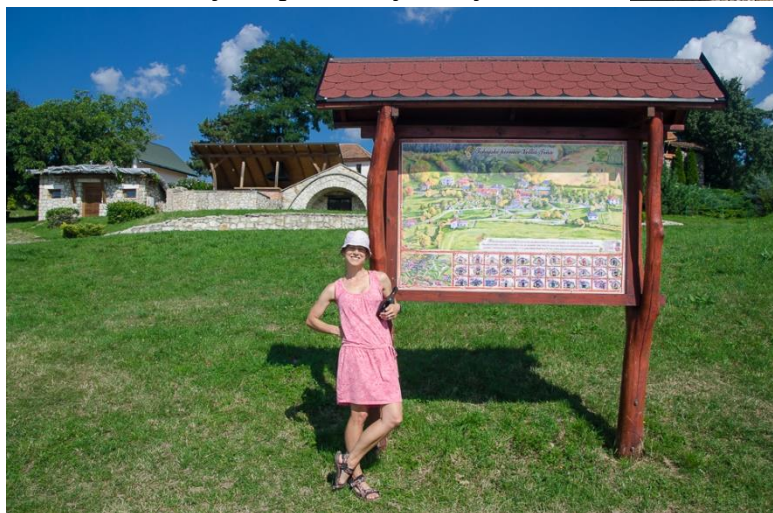
Gwen prehrabáva jemné kamienky, ktorými sú vysypané chodníky v parku. Tie drobné biele nazvala zuby.

Teplota vonku rastie a tato navrhne stráviť nejaké 2 hodky na kúpalisku vedľa parku. Neodoláme. Voda je chladná, ale zato sme sami v bazéne. Keď sa deťom už nechce, tak si idem dať 12 bazénov v dlhom plaveckom. Na hlave mám hlboko zasadený klobúk, ale asi už pigmentovým škvrnám nezabránim. Stali sa súčasťou mojej tváre a už ma toľko neirutujú. Na obed si každý niečo nájdeme a po jednej sadáme do auta. Čaká nás Tokajská oblasť.

Sem sme sa s tatom tešili. V dedinke Čerhov sme našli informačnú budku priamo v obecnom úrade. Predpokladám, že to bol starosta, čo nám s radosťou nalial miestneho Tokajského. Bolo lahodné. Tato obvolal pár miestnych pivníc a nakoniec sme sa dohodli s manželom (Marián Takáč) pani, ktorá robila na úrade- Pivnica u koňa.

Práve pracoval na vínnom dome – niečo ako malý penzión s vínnou pivnicou. Pridalo sa k nám ešte jedno auto. Deti povedali, že ostanú v aute, alebo behali po dvore.

Pán ktorého teda prezývajú Kôň nám v skratke povedal históriu jeho pivnice a popritom nalieval a vysvetľoval. Párkrát sme sa ho spýtali, ako je to s degustáciou a riadením. Vždy sme sa všetci na otázke zasmiali a odpoveď neprišla. Tato si tiež pochutil. Kôň nás zobral aj dolu do kamennej pivnice, kde nám ukázal svoje experimenty. Prvý raz som

okoštovala oranžové víno a potom najsladšie – slamové mi šlo zalepiť ústa. Kúpili sme 6 fliaš rôznych prevažne bobulových vín a vyšli von do 30 stupňov. Cítila som v hlave, aj keď som dokopy mala možno iba 1 pohár.

Kôň nás ešte zobral do pôvodných pivníc, ktoré vznikli v roku 1644 ako úkryty proti nájazdom Turkov. V jednom vchode bolo aj zo 12 pestovateľov a ich pivníc. Do niektorých sa išlo aj 40 metrovou chodbou. Steny pivníc boli obrastené plesňou a zo stropu viseli husté kvaple. Keď som sa ich dotkla boli mäkké ako sopeľ. Kôň nám vysvetlil, že bez plesne

pivničnej by víno nemalo také kvality. Ak niekto nedopije, má víno vylievať na stenu, z čoho plesneť potom žije a pozor, má dezinfekčné účinky. Arlanovi sa v tmavej vlhkej pivnici vôbec nepáčilo. Gwen sa zľakla,

že sú všade pavučiny a hneď chcela vedieť, kde a aké veľké sú pavúky. Vydriapala sa mi na ruky, pre prípad nejakého útoku.

V dobrej nálade sme si ešte vyšli na výhliadkovú vežu v tvare drevenného sudu. Ešte predtým sme s tatom do seba napchali bagetu, aby sme boli schopní vyliezť schody.

„Jaj, nejaký som unavený,“ vo mne vyvolá výbuch smiechu, ale držím sa, aj ja som sa zadýchala, kým som tie 3, možno 4 poschodia vyliezla. Okolité vinice boli malebné.

Do ubytovania v Somotre sme to už nemali ďaleko. Tokajské nám spravilo teplo v žalúdku a aj sa mi chcelo spať. Pri starej bytovke na kraji dedinky medzi vysokými stromami nás privítala príjemná pani. Máme kvázi 2-izbový bytík a obrovskú záhradu so sadom, kde predtým sídlil výskumný ústav. Dostali to po reštitúcii. Gwen je nadšená z 10 mačiek. Podarilo sa jej chytiť tú najmenšiu. Pán domáci jej povedal, že si ju môže zobrať domov. Uf, to bude ťažký odchod, mám pocit. Deti sa vybehajú vo veľkej záhrade, ktorá skôr pôsobí ako park. Do hamaku medzi stromami sa vmestia všetci. Vzadu v domčekoch, kde majú domáci haraburdy objavujú tajné skrýše a zabávajú sa až do večera, kedy sú hrooooozne hladní.

Streda – Morské oko, Vihorlat

Ráno sa Gwen rozlúčila s cickou. Nemohli sme ju zobrať na cesty, bola ešte príliš malá. Gwen to ako vysvetlenie zobrala. Juh východného Slovenska je miesto častých záplav. Medzi cestami sú močariská, mŕtve jazerá, potoky a potôčiky. Ani neviem koľko mostov sme prešli, kým sme sa dostali na parkovisko vo Vihorlate. Všade okolo boli zelené lesy. Deti vedeli, že pôjdeme na túru, nie prechádzku. K jazeru to bolo blízko, a až keď sme tam prišli som si uvedomila, že tu som behala s Millou, keď krmila rybičky. Cesta hore ubiehala pomerne rýchlo, aj keď sa deťom veľmi nechcelo. Gwen na polceste niečo veľké čierne poštipalo. Tak už majú štípanec všetci traja. To ju celkom vzpružilo a bola hrdá, že aj ona má.

Výhľad zo Sninského kameňa stál za to. Všetci boli spokojní. Tato nás súril dolu, lebo zo severu sa nejako ťažovalo. Ešte sme len zliezli do ¾ cesty a začuli sme prvé hrmenie. Tie ďalšie sa zdali byť bližšie a bližšie k nám.

Od polky cesty sme dolu horou bežali. V lese sa zatiahlo, ako by bola noc. Bolo to až strašidelné, no, deťom sa to páčilo. Asi v poslednej štvrtine nás chytili prvé kvapky. So smiechom sme bežali ďalej. No, i keď sme sa snažili skrývať sa pod hustými vetvami:

„Dážď nás naháňa,“ zhodnotila to Gwen. A tak sme sa smiali, úplne mokří a bežali. Síce to nemalo význam, ale bolo to cool, ako povedala Milla. Na posledných 200 metrov nás prišiel zobrať tato na aute, bežal rýchlejšie. Iba nám oznámil, že berieme stopárov. A bolo nás v aute 7. Iba sme sa potrebovali zastaviť niekde na rýchly obed a mohli sme pokračovať na ceste do Osadného. Pár, čo sme brali šiel rovnakým smerom do Sniny. Na obed sme sa

zastavili v nejakom bufete, v lese pri ceste. Mali vynikajúcu slepačiu polievku. Deti si ešte dali ryžu s kuraťom a my s tatom ryžu a soté. Bol to najlacnejší obed za celú dovolenku: 16 Euro aj s nápojmi. Tato sa zalizoval až za ušami.

Osadné je posledná dedinka pri poľských hraniciach. Pokojná, so 70 obyvateľmi a domčekom Borovka, kde sme sa ubytovali. Gwen objavila kocúrka Miša, ktorého naťahovala až do večera. Arlie šiel preštudovať potok, do ktorého sa mu podarilo aj čľupnúť. No, a my s tatom sme šli na rusínske pirohy do krčmy. Bryndzové, vysmážané, podávané s kyslou smotanou.

Najviac sme sa však tešili na večer. Podľa informácií je to miesto, kde sa dajú najlepšie pozorovať perzeidy, ktoré práve padajú. Nedočkavo som čakala, kým sa zotmie. Okolo 22h som vytiahla do záhrady piknikový deku, dala deťom oblečenie a všetci sme sa natiahli pod šírú oblohu a zababušili pod paplóny. Netrvalo dlho a oči sa prispôsobili tme. Nad nami boli tisíce hviezd a biela Mliečna dráha. Počítali sme si kto videl koľko padajúcich meteorov. Nádhera. Po odfoťení Jupitera a zväčšení fotky boli vidno aj jeho mesiace. Deti sa prekrykovali, kto videl skôr, keď tu zrazu vedľa nás niečo zašušťalo. Od strachu sme sa všetci nalepili na seba....bol to zvedavý kocúr Mišo, čo sa prišiel pritúliť.

Štvrtok – Prírodná rezervácia Udava a Duklianský priesmyk

Tato si ráno šiel zabehať. Chcel prezrieť terén na dnešnú túru. A tá sa v skutku vydarila. Medzinárodný náučný chodník Udava je úplne zašitý v kopcoch za Osadným. Začína sa v húštine s kamennou cestou, čo vedie popri potoku a postupne prechádza do bukoveho lesa. Zapáčila sa nám hneď od začiatku.

Gwen celú cestu hľadala žaby a videli sme ich niekoľko – prevažne skokana hnedého. Milla nám ukazovala kamufláž žltó-zelených motýľov, ktoré sedeli na vysokých bodliakoch a vyzerali ako listy. Ja som sa kochala hustými trsmi liečivých rastlín - kvitnúca mäta dávala tomuto miestu typickú vôňu. Deťom som dala ovoňať divý aníz a rozpoznala som žltokvitnúci repík.

Tato udával tón vpredu. Asi v strede cesty sme sa vnorili do nedotknutého lesa. Najprv bukoviny, ktorá sa neskôr zmenila na jedľový les a vytvárala nádhernú vôňu. Mokrú cestu nám prezrádzala, že tu dosť prší a asi preto sa tu nachádza pôvodný prales. Hovorí sa, že je krajší ako Stuzica. Z jednej z tabúl sme sa naučili, čo je to riečne pirátstvo – je to keď jedna rieka, či potok postupne pod zemou odoberie vodu druhej. Na hranici s Poľskom je fungujúca železnica. Neostali sme dlho, lebo Gwen zahlásila:

„I am really never ending hungry!“ (Som skutočne nekonečne hladná.).

Po ceste späť sme sa zastavili najprv pri kaluži so žabami a neskôr v mokradi, kde sme v stojacej vode našli.....malé hm, asi salamandre. Arlie jedného chytil a vravel, že mali na hlave aj žiabre. Takže to zhodnotil ako axolotlov - teda mlokov. Trochu si aj poplakal, keď ho musel vrátiť späť do vody. Predstavoval si ho u seba v akváriu... V každom prípade deti zhodnotili, že to bola najlepšia túra. Možno aj preto, že trvala iba do 3 hodín a terén nebol náročný na stúpanie.

Stavili sme sa na pirohy nasladko s tvarohom, iba ako chuťovečka, a frčali ďalej severom východného Slovenska.

Dobre sme sa zasmiali, keď sme prechádzali Havajom☺ Kto by si pomyslel, že sa toto leto dostaneme až do tak exotickej destinácie. Ale ani tam sa nám nepodarilo nájsť otvorenú reštauráciu. Najesť sa dalo až v Stropkove pri jazere v novozrekonštruovanom hoteli, kde sme ochutnali jahňací vývar s pečevnými knedličkami, čo bolo v menu dňa.

„*Parenné buchty paru v živote nevideli*“, ako zhodnotila jeho fajnová papuľka.

Naozaj sa mi páčila táto Rusínska oblasť Beskýd. Zamatovo zelené kopce pokryté dokonale pokosenými lúkami, čo sa striedali s lesmi. A keď bolo tak pekne, prečo by sme sa nešli pozrieť aj na Duklianský priesmyk? Deťom som dala hodinu histórie a prešli

sme si skanzen s hrobkami na mieste, kde zahynulo 60 tisíc vojakov počas 2. svetovej. Mille sa už veľmi nechcelo, ale krpci stále frčali a behali okolo plní energie.

„*V okolitých lesoch by sa možno ešte našli nejaké zabudnuté zbrane*,“ nenápadne som spomenula....a to som nemala. Jasne, že hneď chceli ísť a snoriť pod každým listom. Gwen sme upokojili až lietadlom, na ktoré ju tato vyložil.

Vojnový pomník nebol jediná atrakcia tejto oblasti. Prechádza tu i Karpatská drevenná cesta patriace pod UNESCO - cesta, po ktorej sa dajú navštíviť drevenné grécko-katolícke kostolíky. Navštívili sme ich niekoľko. Niektoré sú naozaj pôvodné, ošľahané časom, počasím aj históriou a iné sú prerobené nanovo. Vymenené drevo im však uberá z majestátnosti a šarmu. Deti ich ani nepotrebovali vidieť, väčšinou ostali niekde pri potoku a chytali ryby, či žaby. Tak ako aj pri tomto v Nižnom Komárniku.

Letmo sme prešli Bardejov a dostali sa do dedinky Čirč na hraniciach s Poľskom. Dnes spíme v malej, zato plne vybavenej a modernej chatuške „Na Hranici“. Na 2-platničke varím špagety a rýchlo krájam brokolicu a fetu. Hladoši netrpezlivo čakajú. Potom otvoríme žltý melón, dnes si dobrú večeru zaslúžia všetci. Nacápem si na tvár masku, keďže moje flaky znova tmavnú, čo som kúpila ešte v Košiciach a s tatom si dopijeme tramín červený, čo sme načali včera.

Piatok – Skanzen miniatúrnych kostolíkov Lutina a Zlá diera

Hneď vedľa chatky sme mal potraviny, takže sám tato budil ráno s teplými rožkami. Dnes sme mali mať oddychový deň, ako to nazval tato. Ďalšie ubytovanie sme mali do 45 minút a chceli sme sa iba túlať po okolí.

Po ceste sme navštívili Skanzen miniatúrnych drevenných kostolíkov v Lutine, ktoré je pútnické miesto, kde sa v minulosti zjavoval Sv. Mikuláš. V jednej z kaplniek bolo pár legend zo 17. a 18. storočia. Dozvedela som sa, že sv. Mikuláš pomohol nejakému bedákovi, ktorý chcel poslať svoje 3 dcéry na prostitúciu tak, že mu cez okno hodil mešec dukátov.

Keď neborák dcéry nenútil k takej ohavnosti a 1 dokonca aj vydal, pristál mu cez okno ďalší mešec dukátov. Keď vybehol von, bol tam Mikuláš. Okrem toho tam bola ešte 1 iná legenda o bláznivej Zuzane, ktorá ho videla v lese. Kostolíky boli v mierke 1:10 a boli ako ozajstné. Našli sme tam aj ten včerajší. Celá lúka, ktorá inak slúžila ako púťové miesto, bola posiat dreveničkami a aj veľkým kostolom. Gwen potrebovala na veľkú. Miesto malo vybudované

veľké sociálne zariadenia a očakávalo sa za použitie 20 centov. Nemala som pri sebe. Musela som ísť vypýtať od tata a deti som naučila čo to znamená: „**Kadiť nasekeru**“☺.

Naše ďalšie miesto mala byť jaskyňa Zlá diera...a nejako podozrievalo sa cesta k nej ťahala po rovnakej ceste ako naše ubytovanie – penzión Bukvica. GPS nás viedlo horskou cestou, kde sa 2 autá určite nevmetia do výšky 860 m n.v.. Skončili sme hore pri lyžiarskom vleku, chatke ako z komunistických čias, pred ktorou sedel veľký strážny pes. Tato nasucho preglgol, nikto nechcel vystúpiť. Ako na just nebol ani signál, takže sme pekne krásne museli naspäť.

„**Nevadí, pôjdeme do jaskyne, potom sa najeme a prídeme znovu,**“ dodal.

Do jaskyne to však bolo 25 minút a počas celej cesty žiadna reštaurácia. Jaskyňa sa nachádzala v lese a kým sme sa tam dostali boli 2 hodiny poobede. Gwen s Arlanom si v obchodíku pri vchode vyhládli látkových netopierov. Chvíľu sme čakali a potom si rovno nasadili helmy s čelovkami.

Prehliadku nám robila mladá vtipná baba. Na hlave mala helmu a svietila si skutočným plameňom. Ešte mala všetky vlasy☺. Ešte aj Milla sa smiala na jej vtipoch. Až kým sme sa nedostali k úzkemu miestu, ktoré bolo treba zlaňovať, tam odmietla a radšej čakala, kým sa vrátíme.

V dolnej časti sme videli a pochytili si, že vraj 10-tisíc rokov staré lebky medvedej matky s mláďaťom. Deti kukali s otvorenými ústami.

Po hodinke aj niečo sme vyliezli von a v aute sme boli pred štvrtou. Všetci do jedného hladní. Tak nám neostalo nič iné iba ísť späť do Sabinova. Pizza a cestoviny to zachránili. Ešte sme dali krátky nákup v Lidli a pobrali sa znovu skúsiť náš „penzión“.

Tentokrát úspešne. Otvoril ná pán - Milan, ktorý sa o chatu, v pôvodnom stave s kapacitou 45 lôžok, ako sme poznali z nášho detstva, staral celoročne. Z tašky som vytiahla Lidl salámu a s obrovským Jekym sme boli okamžití kamaráti. Lyžiarske stredisko vyzerá zvonku tak ako zvnútra. Vybavenie má asi toľko rokov ako my s tatom. Milla pozrela na posteľ, aj vyskúšala a prišla sa opýtať:

„**Aj vy máte taký ťažký paplón a tvrdý vankúš?**“

A fakt, boli to ešte z komunistickej éry. Milan nám povedal, že sa máme cítiť ako doma. Tak som chodila do veľkej kuchyne akoby bola moja.

Každý si našiel nejakú zábavku. Gwen si robila obchod s kamienkami. Arlie cvičí Jekyho a Milla kecá s kamoškou na telefóne. Všetci čakáme na večer. Z lyžiarskeho kopca sa budú padajúce perzeidy vidieť najlepšie! O desiatej sa oblečieme, vybavíme slanými tyčinkami a hybaj. Tato s Arliem odchádzajú ako prví, Gwen keď dotlačí tyčinky a s Millou vydržíme až do polnoci. Pre istotu si suchým chlebom zlanárime so sebou aj Jekyho, aby nás strážil.

Sobota – taký oddychový deň s Titkovcami

Ráno som sa zobudila trochu dolámaná. Staré tvrdé vankúše dali zabrať krkom. Arlie s Gwen pracovali od skorého rána na svojich kamenných obchodíčkoch. Veľmi sa im hore lyžiarskym kopcom nechcelo. Vo výške 1006 m v Bučovom sedle sme si iba rozťahli deku a lehnili. Výhľad bol nádherný. Deti ožili, keď sme našli kúsok hada. Asi vypadol nejakému dravcovi zo zobáka.

Na obed sme vyrazili ďalej. Nie ďaleko, iba do Starej Ľubovne, kde sme mali ísť pozrieť Titkovcov na chatu. S Titkovcami sme strávili pár rokov v Nemecku. Kým my sme sa odsťahovali do Francúzska, oni tam kvôli

svojim školopovinným dievčatám ostávajú až do teraz. Hanka bude mať 14 a Tereška 11 rokov.

Priestor okolo chatky na náš megastan nebol, tak sme sa dohodli, že budeme hore na poschodí špicatej drevennej chatky. Deti sa chvíľu oťukávali, ale keď chytili jaštericu, našli najprv malého mŕtveho hada a potom aj živého, mali sa o čom baviť. Pod dreveným poklopom pri kadibúdke majú stáleho obyvateľa - salamandra. Gwen by si ho hneď vystískala. My sme medzitým opekali a rozprávali sa. Vyskúšala som aj železitú Ľuboviansku vodu, čo vyvierala pod chatkovou oblasťou. Večer sme znovu vybehli hore na kopec, ale už nebolo tak veľa hviezd.

Radšej sme zaliiezli do spacákov, aj keď hudba znejúca z neďalekého penziónu nesľubovala pokojnú noc.

Nedeľa – Stará Ľubovňa a voda, samá voda

Po kráľovských raňajkách sme sa nabalili do auta. Mám pocit, že máme stále viac a viac vecí. Každý deň sa horšie balí. Tato nechcel strácať čas, Stará Ľubovňa bola lákajúca, tak sme zaparkovali priamo pod ním. Najprv sme si prezreli skanzen a potom hrad. Doslova prekutrali od prízemí po vežu. Je zachovaný a človek si dokáže predstaviť, aký bol asi život pred dávnymi storočiami. Deti úsúdili, že by asi nechceli žiť v tej dobe. Jedlo sa iba 2x denne, o 10 a 18 hodine. 150 dní v roku bol pôst, teda tak, každý druhý deň sa nejedlo. Milla sa hurónsky rozrehotala v občerstvení pri hlavnej kuchyni, kde si dávala kuracie nugetky.

Arlie zahlásil, že je vegetarián: „*Nechcem jesť mäso!*“. A keď som sa ho po prehliadke spýtala, čo si dá: „*Hot dog*“, sladko sa bez rozmýšľania usmial. Tak sme ho premenovali na „SAUSAGETARIANA“.

Prekvapilo ma, že vo väznici vo veži bol väznený aj Móric Beňovský, ktorý bol vyhlásený za kráľa

Madagaskaru po jeho kolonizácii v mene francúzskeho kráľa. Ako som to rozprávala Slavínovi, objal ma a zahlásil:

„Ako ožila tvoja historická duša!“ A mal pravdu, prišla som si na svoje.

Slnko celý deň úporne pražilo a mali sme chuť na vodu. Kúpalisko? Načo, tato zabočil v Podolinci na lúčnu cestu, čo nás mala zobrať až k riečke Poprad. Neodolali sme všetci

a brodili sa ako sa len dalo. Ochladenie bolo viac ako vítané. Gwen nám navrhla obed – podľa toho, čo chytí vo vode. Arlie chytal do šiltovky rybičky a Gwen klepala riasové rezne na plochom kameni. A keď už bolo príliš teplo, tak sa Arlie šupol celý do vody.

A vo vode pokračovali aj v Starej Lesnej, kde sme sa ubytovali v malom domácom penzioníku pri Zimnom potoku, ktorý tiekol medzi veľkými bielymi okruhlíkmi. **„Ja ich kupujem draho a stačilo by prísť tu a naložiť si ich a odvieŕť,“** poznamenal tato neveriacky pri pohľade na tú krásu. Jeho záľuba v šutroch sa ozvala. Ibaže tentokrát ich nemá kam do auta naložiť, sme plní....

Hneď za vodou je rímska osada. Ženy tu prali oblečenie, mladí sa chodili úmývať a deti na nás pokrikovali, lebo ich asi hnevalo, že sme im obsadili rajón. Našim 3 prieskumníkom to ale vôbec nevadilo. Chodili v studenej vode hore dolu, veď tu boli aj žaby, aj kryštály..... A tu som si to uvedomila. Vo svojom živote videli deti toľkých farieb pleti a aj s nimi žili a hrali sa, že im cigáni vôbec nevadili.

Pondelok – Výstup na Batizovské pleso

Tato sa v noci hádzal ako ryba. Budík mal nastavený na 5, aby pred 6 už mohol začať svoj výbeh na Kriváň.

Ja som sa vtedy prevalila iba na 2. bok. Po ôsmej na mňa skočila Gwenuša, že je hladná. A tak sme poskladali vysušené prádlo, pobalili kufre a šli do kuchynky. Ale to sa už vračal tato. Normálne 7 hodinovú tútu otočil za 2:44. Skoro mi oči vypadli a ani som ich nemusela prevracať ako Milla.

Deti sa hneď pýtali, či na tú istú trasu ideme aj my. Upokojila som ich, že my budeme mať niečo lepšie.

Odparkovali

sme auto vo Vyšných Hámroch pri liečebnom ústave, odkiaľ začínala túra na Batizovské pleso. Už od začiatku nám cestu lemovali maliny. Krovie prešlo do čučoriedok. Tato trochu znervóznel:

„Ak sa budete takto pást, tak tam neprídeme ani do večera,“ zahlásil.

Tabuľa ukazovala čas 2h30 minút. **„Veď vieš, že sme vždy rýchlejší ako ukazujú turistické tabule,“** zacerila som sa na neho.

Väčšinou je to tak, ale dnes sme ju nepredbehli. Cestička bola najprv príjemná, cez lúky a hájiky, potom borovice. No, asi od polovice viedla po balvanoch. Veľkých balvanoch. Pre nás ok, ale taká Gwen musela pracovať aj rukami, aby sa cez ne dostala. Bola ako malá jašterička. Ako radi sme sa asi v polke zvalili na balvany, cez ktoré tiekol potok s ľadovou vodou. Namočila som tam nohy a oddychovala. Deti sa aj napili. Arlie poznamenal: „*Mňam, je lepšia ako z fľaše.*“

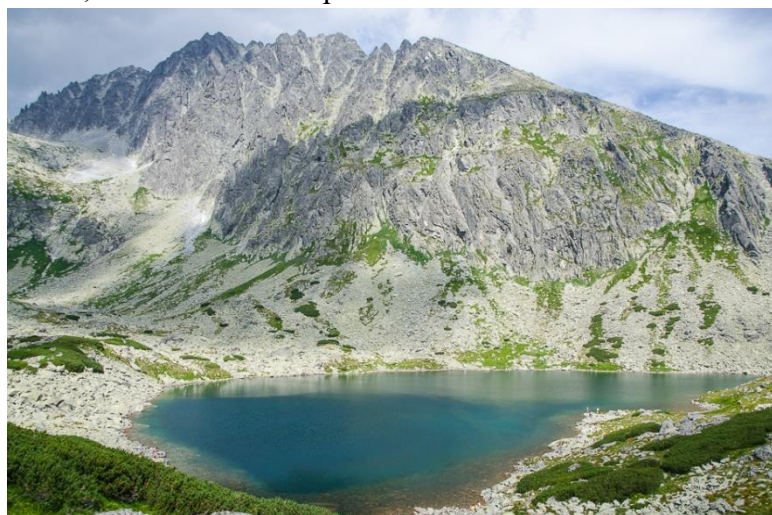
Keď sme po 2 a pol hodiny uvideli tyrkysové pleso. Po okrajoch bolo ružovkasté. Milla s Arlanom poslednú časť ťahali sami v predu a už mali novy v chladnej vode. Keď som si prisadla k ružolícej Mille na kameň, povedala:

„Nenávidím vás, toto bola posledná túra na tejto dovolenke.“

Usmiala som sa a spýtala sa, ako sa jej tu páči. „*Je tu krásne,*“ povedala potichu. V duchu som sa zasmiala a pochválila jej kondičku a nohy, ktoré majú športovejší tvar. Zdvihla spokojne obočie a dodala, že by si aj zaplávala.

Hádali sme, ktorý z kopcov nad plesom bol Gerlach. Uhádla to (ako som zistila teraz večer podľa uja Googlu). Arlie s Gwen neďaleko hľadali kryštály. Na plese bolo málo ľudí. Počula som nepríjemné historky o tlačenkách v Tatrách, ale my sme po ceste stretli iba 2 Francúzov. Hore neboli žiadne deti okrem našich, tak dostali veľkú pochvalu.

a útulná. Deťom sa hneď zapáčila. Ale ešte viac sa im páči fakt, že za odmenu ich zajtra tato berie do obchodu podľa ich výberu a každý si vyberie nejaký darček.

Keď deti zaspia, otvoríme si víno. Tato naháňa pod stolom malú tarantulu a ja spokojne sedím s nejakou výživnou maskou na tvári. Dnes ma už nič nerozhodí☺.

Utorok - veget v Chalúpkove

V noci začal Arlie vracat'. Nepožuté hranolky. Do rána sme boli hore niekoľko raz a radšej spal s kýblom. Okrem toho sa spustila silná búrka. Nevie, kto bol ráno viac unavený, ale nevadí, veď sme mali mať iba veget deň v chalúpke. Slavi zobral dievčatá za odmenu zdolania plesa do obchodov. Arlie spal a ja som iba tak chodila po chalúpke. Páčilo sa mi tu. Poobede sme si s tatom schrupli. O 17 večer tato vyskočil z postele a dostal nápad:

„Pôjdeme sa pozrieť po okolí?“

Cesta dolu bola jednoduchšia. Milla s Arliem šli popredu. Vždy si behom spravili náskok, sadli na kameň a mastili nejakú hru na telefóne. Videli sme ich iba 2x. Gwen cupkala s nami. Tato ju cez veľké kamene znášal dolu. Dokopy nám túra trvala 5 hodín, tak, ako vravela tabuľa. Za odmenu dostali deti zastávku v McDonalde. To bolo radosti. Ja som si šetrila miesto, teda, mala som už veľa miesta v bruchu na cesnačku, čo som si dala hneď potom, ako sme sa ubytovali v drevenici v Liptovskej Štiavnici – Chalúpkovo. V areáli, ktorý sa staval od 2005 je 37 dreveníc. Tá naša je pre 6 ľudí, moderne vybavená

„*Jasne, chod'te, aj na celý večer,*“ vyhánali nás deti.

Zasmiala som sa, na túru nechceli ani zasvet. Vedela som, že to znamená ísť na túru. Nad chatami cez krásnu d'atelinovú lúku sa ťahala cestička do lesa. Pridali sme sa k skupinke 2 synov, ktorí so svojim dôchodcovským otcom išli podobne preskúmať okolie. Dali sme sa do reči a nakoniec to vyšliapali až na Kohút – 1005 m. Trochu sme boli opatrní, pretože všade naokolo – v malinčí aj na ceste (hovienka) boli stopy po medveďovi. Ani sme si neuvedomili, že sme preč 2 hodiny.

Streda – Kvačianska dolina a výbeh na Predný Choč

Dnes sa deti z túry nevyvliekli. Arlie bol hladný, zjedol raňajky a tak sme sa vydali do Kvačianskej doliny. Hovorí sa, že je najkrajšou dolinou na Slovensku. Na parkovisku zostávali posledné voľné miesta.

„*No to tu bude vyzerat' ako na pešej,*“ poznamenal tato.

A aj to tak bolo. Na niektorých výhliadkových bodoch sa čakalo v rade. Deti očakávali, že bude iba rovná cesta. Po úvodných metroch sa však cesta začala zdvíhať do kopcov. Výhľady do úzkeho kaňonu boli pekné. Arlie si robil prestávky, pretože bol po včerajšku ešte stále vysilený.

Keď sme sa dostali na koniec k vodnému drevenému mlynu, deti sa potešili aspoň koziami a sliepkami, ktoré mohli hladkať. Arlie sadol na hojdačku a Gwen išla liezť po kameňoch v potoku. Znova našla nádherný zelený kameň. Má naozaj nadanie na hľadanie pekných šutrov a lozenie po skalách ako pavúk.

Dlho sme sa nezdržali, odpudzovali nás masy a ozvali sa hladné bruchá. Dolu pri Mare sme sa zastavili v prvej kolibe. Veľmi rýchlo sme však po nahliadnutí do jedálneho lístka odišli. Slepáci vývar bol za 4,50 a halušky za 12,90 Eura. O 2 km ďalej sme našli inú kolibu s polovičnými cenami.

Na chate nás čakali Marián s Petrou. Vyzuli sa z raňajšej túry, ale im bolo odpustené, lebo doniesli tvarohové koláče☺ Vegetovali na slniečkom zaliatej terase. Jasne, že sa im už nechcelo nikam ísť. Tak sme si ešte s tatom vybehli na Predný Choč cez hrad Likava. Cesta hore bola strmá, ale cez krásny les. Navyše sme nikoho nestretli, iba si užívali prírodu, ticho a čerstvý vzduch. Aké perfektné je, keď je človek zdravý a môže si takto užívať.

Mamina je znovu v nemocnici, zistili, že príčina opuchu a silnej bolesti v lýtku je trombóza. Riedia jej teraz krv. Akoby toho nemala dosť pri všetkých tých bolestiach a komplikáciach.

Výhľad z hora bol ohromujúci – naľavo sme mali Veľký Choč, potom Liptovskú Maru a pred nami Nízke Tatry. Cestou späť sme znovu sledovali, či sa niekde nevynorí nejaký maco. Podľa štatistík je ich teraz vo voľnej prírode na Slovensku 1500 kusov. A keďže sa jedná o teritoriálne zviera, tak sú asi pekne rozmiestnení a rozťahnutí po všetkých vyšších pohoriach.

Večer nás čaká pohoda pri horúcom kozube a víne. Zabudli sme zobrať spoločenské hry, ale aj tak si asi užijeme v príjemnej atmosfére. Chlapi nosia drevo a neustále prikladajú do kozuba až je v drevenici úplne teplo. Arlie zalomil prvý už po deviatej, bol unavený, ale cíti sa už lepšie.

Štvrtok - ...ževraj najt'ažšia túra na Slovensku Baníkov, Západné Tatry

V noci som nespala, bolo mi nejako čudne od žalúdka. Prehadzovala som sa ako ryba na suchu. Vedela som, že budem ráno úplne rozbitá a to som ešte ani netušila, akú túru tato vyberie. Tú 14-hodinovú som mu zrušila hneď.

Ráno sme sa rozlúčili s deťmi a Petrou s Marianom, ktorí sa chystali do Tatralandii a nastúpili do auta. Cesta na miesto túry trvala 50 minút a snažila som sa ešte dobehnúť aký taký spánok.

„Tak, dnes to bude pekné. Najprv rovinka, potom stupáčik, následne hrebeňovka, tam na ten 2 vrchol a potom inou cestou zlezieme späť na toto parkovisko,“ nadšene rozprával. **„Ako dlho?“** zmohla som sa na jediné, keď si civela na 2-tisícový Západných Tatier. **„Tak 7-8 hodín,“** dostala som odpoveď.

K Ždiarskej chate to bola pohodička. Rozdýchavala som sa a cítila únavu. Na chate sme si dali veľkú misku šošovicovej. Ako sme začali prvý výstup na hrebeň, toto spomenul pravidlo číslo 1. Rozosmiala som sa: **„Keď musíš prdiť, buď posledný!“**

Musím povedať, že po 10 minútach som vnímala iba obrovské čučoriedky, chcela som byť hore. Po 2 hodinách som sa dočkala. Ešte polhodinu a sme na Baníkov. Neverila som vlastným očiam, kopec sa mi zdal, že mal 75 stupňov. Spolu s výškou mi začalo byť aj zima. Medzitým písal pán, ktorého sme

kontaktovali, lebo si Milla chcela dať prepichnúť ucho.

Na prvom vrchole oddychovala skupinka poľských turistov. Navlečení v zimnom výstroji, v čapiciach a rukaviciach sa ukrývali v závetrí ostrých skál. Dala som si kapucňu a ľutovala, že som sa lepšie neobliekla. Na Baníkov sme sa doslova driapali ako horolezci. Vo výške 2178 m bola hmľa a zima, ani sme nemohli oddychovať, chlad si našiel kúsok každej nezakrytej kože. Pokračovali sme ďalej po hrebeni, ktorý vyzeral ako kamenná, špicatá húsenková dráha s reťazami.

„Toto má byť tá oddychová hrebeňovka?“ zagánila som na tata.

Nasledujúcu hodinu a pol sme liezli s reťazami. Niektoré miesta boli nad prepasťami a dno bolo až dolu v doline. Z tata vyšlo, že si o trase nič neprečítal. Teraz by som brala aj rukavice, lebo reťaze boli studené. Pri Hrubej kope sme mali dosť. Vedľa oddychovali 2 dievčatá aj so psom. Ako ten prechádza reťazami nám nebolo jasné, ale neskôr sme si to pozreli, dievčatá si ho podávali.

Kukali sme na Baranec, 2. vrchol, kam sme mali ísť, ale obom nám bolo jasné, že to dnes nebude možné. Ani časovo, ani kvôli oblečeniu. Obaja sme súhlasili, že zo Smutného sedla to dáme rovno dolu. Ešte sme stihli vidieť pár kamzíkov, jeleňa a počuli hvízdať svišťov.

Zostup prišiel v čase, keď som mala riadne zmrznuté ruky. Dolina bola posiatá čučoriedkami. Najlepší moment bol, keď

vyšlo slnko, oprela sa mi do chrbta. Zrazu som sa zmenila na medveďa a bola by som tam zvyšok dňa. Iba

tak, česala kríky a napchávala sa. Tato si pochutnával radšej na malinách. Neustále striehol, či nezočí nejakého maca. Po 6,5 hodinách sme boli späť v chate a objednali si čaje. Ten svoj pollitrový som stiahla takmer naraz. Už iba hodina na parkovisko.

„Alebo pôjdeme kolobežkami po asfaltke,“ s nádejou povedal tato. Mali sme posledné peniaze. Kolobežky boli za 8,50 Euro jedna. Tato zdvihol obočie a vykročil na hodinovú cestu s novým odhodlaním. Po 7 a pol hodine sme si sadli do auta. Unavení a radi, že sme nemuseli tou druhou cestou, ktorá by bola ešte aspoň na 3 hodiny, potme.

Deti mali tiež zaujímavý program. Tatrallandia bola natrieskaná, ale pekná. Navštívili kontaktné zoo, kde mohli chytat' zvieratká. Boli v dome so strechou naopak a aj v labyrinte. Myslím, že najviac sa tešila Petra. Keď nám povedali, aké ceny sa teraz platia na týchto atrakciách, tak tato zdvihol obočie rovnako, ako včera pri nakuknutí do menu koliby, alebo dnes pri kolobežkách.

Keď večer
deti zaspia,
tato začne
študovať
trasu, ktorú
sme dnes
prešli. Je to
jedna z
najťažších

hrebeňoviek, pri ktorej zomrelo na šmykľavých skalách, ostrých kameňoch a takmer kolmých stenách nemálo turistov.

Piatok – Harmanecká jaskyňa a u deda

Ráno sme zaspali. Teda, nie tak úplne, iba sme sa zobudili trochu neskôr, ako sme plánovali. Mali sme iba niečo vyše hodiny, aby sme sa najedli, zbalili a odišli. Ešte fajn, že chatku nebolo treba upratovať. Milla sa naložila do auta k Marianovi, aby strávila pár dní s Deniskou a oddýchla si od nás😊

Tato zobral Arlieho do Dráčika, ktorý si konečne mohol vybrať svoju odmenu za Batizovské pleso.

Obaja sa vrátili vysmiati. Arlie mal krabicu s výrobňou kryštálov a tato nejakú novú logickú a spoločenskú hru. Mali sme namierené do harmaneckej jaskyne, kam si bolo treba ešte rezko 40 minút vyliezť do prudkého kopca.

„Tato, vravel si, že už žiadna túra,“ lamentovali deti.

Jaskyňa nás prekvapila. Nielen že mala peknú prevažne bielu kvapľovú výzobu, ale bola i obrovská a.....boli v nej netopiere. Jeden chcel dokonca napadnúť Arlieho, keď letel blízko jeho hlavy. Tá hodina a cez 1000 schodov nám ušlo veľmi rýchlo.

Niekde vyzerá steny akoby bola na ne vyliata hustá biela čokoláda. Stačilo do nej iba zahryznúť. Človeku z toho aj vytrávil, tak sme kopec zbehli dolu pomerne rýchlo a zakotvili v Čiernej Ovci. Mali výborné rezne.

Potom nás už čakala iba cesta do Zliechova k Ľudke a dedovi. Arlieho potešila fazuľová polievka. Gwen mala chvíľu kreslenia a kreativity. Tato sa vyvalil na lehátko, kde ho zohrievalo slniečko a popíjal víno. Vytiahli sme logický hlavolam a najbližšie 2 hodiny sme strávili podávaním si ho. Až tato na to prišiel a potom ďalšie 2 hodiny učil deda a bláznivo sa smial každému nepodarenému pokusu. Ľudka so Slavo kuli plány, že to zajtra dajú Romanovi, jej mladšiemu synovi so slovami, že dedo to poskladal za minút.

Nasledoval ďalšia hra SPOJ5, kde sme sa nahádali, čo uznávame a čo nie a aké hlúposti človek s bujnou fantáziou vie vymyslieť. Dedo na kombináciu plávajúci a tekutina vymyslel slovo: lúčny koník. Ani sám nevedel ako sa mu to podarilo ☺

Sobota – grilovačka a kopec smiechu

Tato ráno zmizol, deťom asi zakázal ma budieť, tak som potiahla skoro do 10h. Vyspatá do ružova som zistila, že si šiel iba tak vybehnúť na Strážov, 1 213 m. Milla tam pred 2 mesiacmi počas túry vypustila dušu. Arlie s Gwen sa ticho hrali. Keď tato dobehol, tak oznámil, že dal iba 14 km. Chcela by som vedieť, koľko toho nabehal a nachodil za tieto 2,5 týždňa.

Dedo chystal grilovačku, pretože mali prísť Ľudkiny obaja synovia. Ľudka pobehovala po dome a tiež chystala. Mám pocit, že takme ani neobsedí, stále niečo robí.

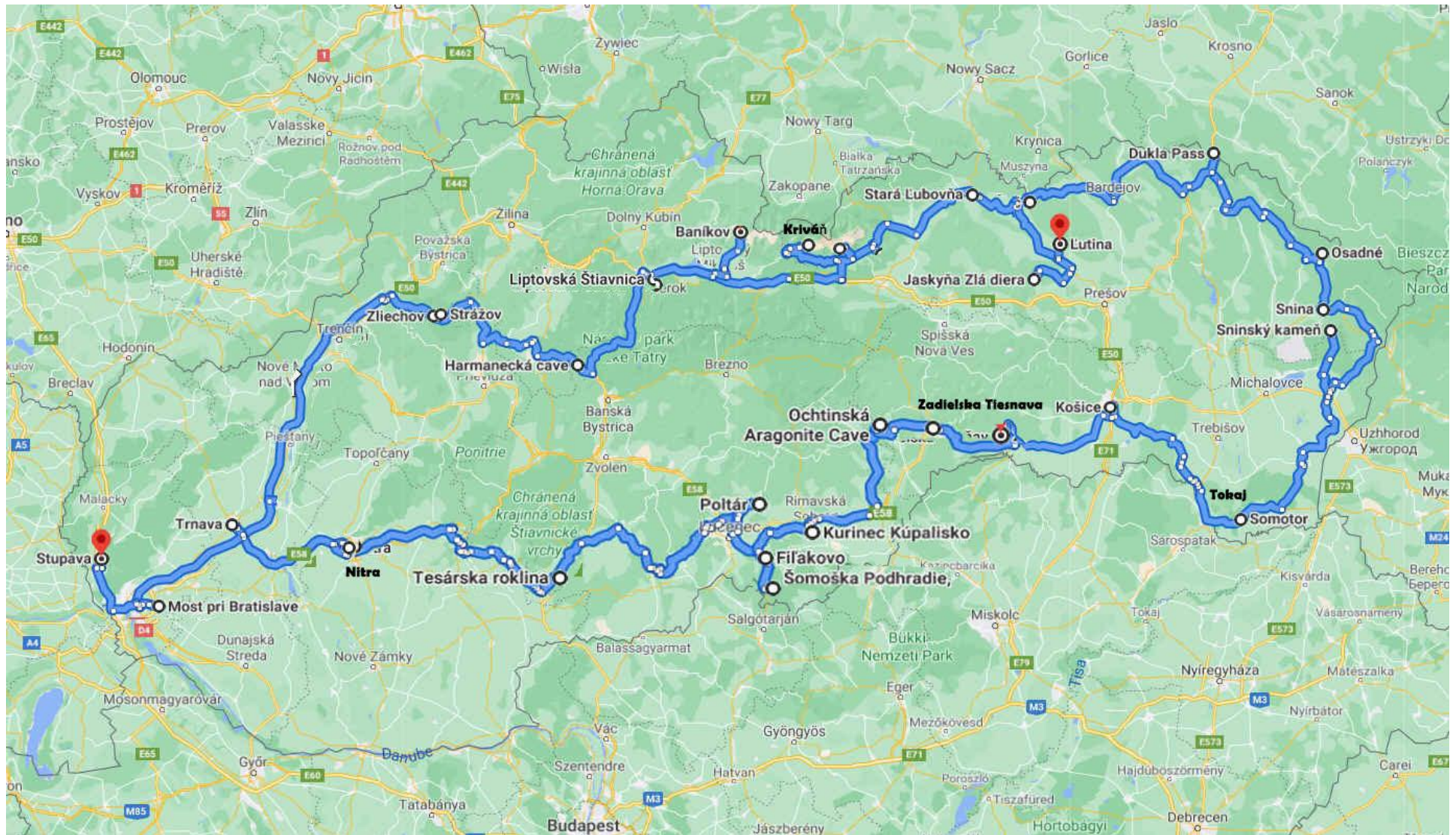
Keď prišiel mladší syn Roman, Slávi bol už nachystaný s hlavolamom.

„Keď to dedo dôchodca dal, tak to musíš dať aj ty,“ vyzval ho a dedo sa uchechtával spoza grilu. Neprešlo ani 30 minút a Roman mu dal postavené puzzle do ruky. Náhoda,

lebo ešte raz sa mu to už nepodarilo. S plnými bruchami sme sa už aj so starším synom Robom a jeho Simonou dali do hry Spoj5. Rehotali sme sa na celú dolinu. Po tej všetkej srande bolo treba odísť.

Cesta do Nitry ubehla rýchlo. V byte sme dali oprat' a vysušiť všetky veci. Skočili na nákup novej chladničky a sladko zalomíme na karimatkách, kým deti spia v manželskej posteli. **Výlet bol dobrý. Vôbec neľutujem, že sme nešli do Írska. Zistili sme, že Slovensko má ešte plno krásnych neprebádaných miest a nespočetné množstvo turistických chodníčkov, ktoré stoja za to.**

Mapa našej trasy